

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV. Štev. 31
TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 250

Maribor, petek 7. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEČ
Prejeman v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POSTNI ČPKOVNI PACUN 11.405

Cena
din 1.—

Boji za Cirenajko in Eritrejo

Vojaške operacije, ki se sedaj razvijajo istočasno na severu in na vzhodu Afrike, bodo dokončno odločile vojaško usodo italijanskih kolonij Cirenajke in Eritreje — Angleži poročajo o napredovanju proti Benghasiju in Asmari

Benghasi zaseden

LONDON, 8. febr. Reuter. Uradno je bilo ob pol 12. dopoldne objavljeno, da je Benghasi v britskih rokah

POHOD PROTI BENGHASIJU

KAHIRA, 7. febr. United Press. Britanske motorizirane kolone predirajo po obalni cesti od Derne proti Benghasiju z brzino 40 do 50 km na dan. Druge kolone napredujejo preko planote Gebel el Akhbar, tretje pa preko puščave na Melhali. Italijani se z veliko naglico umikajo iz Barke. Angleški letalci poročajo, da se iz Benghasija umikajo avtomobilske kolone na jugozahod. Ne ve se, če se umikajo vojaki ali samo civilisti. Vojaški krogi sploh dvomijo, če bodo italijanske čete branile Benghasi.

OBKOLJEVANJE KERENA

KAHIRA, 7. febr. AP. Angleška ofenziva napreduje s povečano naglico. RAF je bombardirala umikajoče se italijanske čete. V Eritreji zaključujejo angleške čete obroč okoli Kerena, železniške zveze okoli 60 km severozahodno od Asmare. Italijanske čete, ki so se umaknile iz Barrentuja, so obkoljene v pokrajini Tole. Britanske mehanizirane kolone so prišle že na 96 km do Benghasija. Pričakuje se, da bodo angleški tanki stali pred Benghasijem v 48 urah.

PRIBLIŽEVANJE K ASMARI

KEREN, Eritreja, 7. febr. Ass. Press. Angleške čete se pripravljajo na naskok na mesto Keren, ki leži na visokem hribu. Računa se, da ne bo mogoče več

brani glavne eritrejskega mesta Asmare, če pade Keren. Z zavzetjem Kerena je usoda te najstarejše italijanske kolonije zapečaten.

POLOŽAJ V CIRENAJKI IN ERITREJI

KAHIRA, 7. febr. AP. V Cirenajki postaja položaj Italijanov vedno bolj kritičen. Naglo angleško napredovanje s treh strani proti Benghasiju se nadaljuje in so ostali poskusi Italijanov, Angleže na več točkah zadržati, doslej brez uspeha. Splošno se pričakuje, da se bodo že v najkrajšem času pričeli odločilni boji za dokončno usodo cele Cirenajke. Angleške operacije čez puščavo bi mogle odrezati Benghasi in njegovo pokrajino

od Tripolitanijske, kar bi pomenilo zajetje celokupne Grazzianjeve vojske, ki je še ostala v Cirenajki. To bi pa zopet pomenilo katastrofo tudi za Tripolitanijsko. Zaradi tega nastaja resno vprašanje, ali bodo Italijani riskirali to nevarnost in če se ne bodo morda iz Cirenajke sploh umaknili. Tudi poročila, ki prihajajo iz Eritreje, govore o naglem napredovanju angleških čet in o nevarnosti, da bo Eritreja za Italijane popolnoma izgubljena. Trenutno se bijejo boji za Keren, a angleške čete se tudi že približujejo glavnemu mestu Eritreje, Asmari. Po zavzetju Asmare bi preostali Italijanom samo še ozek obalni pas ob Adui, ki ga pa ne bi bilo mogoče braniti. Vprašanje pa je tudi, ali se bodo mogli Italijani iz Eritreje pravočasno umakniti v Abesinijo, kajti umika ob morju čez puščavo najbrže ne bi mogli tvegati. Pot, ki bi jo tu morali prehoditi, je strahotna, brez vsakega rasti-

linstva, brez vode in zelo dolga. Vojaški strokovnjaki zaradi tega menijo, da je usoda Cirenajke in Eritreje že zapečaten.

ITALIJANSKO POROČILO IZ AFRIKE

RIM, 7. febr. Stefani. Italijanski glavni stan poroča v svojem včerajšnjem poročilu iz Afrike: Severna Afrika: Naša letala so bombardirala in streljala s strojnimi na britanske mehanizirane oddelke. Vzhodna Afrika: Na severnem bojišču so se ves včerajšnji dan nadaljevale hude borbe pri Kerenu, katerih se je na obeh straneh udeleževalo tudi letalstvo. Naša lovška letala so v plamenih zblila na tla tri Bienheime. Podmornica pod vodstvom kapitana Prima Langobarda je razen treh ladij, ki so omenjene v poročilu št. 240, potopila tudi angleško ladjo »Ura« (5200 ton).



Zopet krvav spopad v Albaniji

Italijanske čete so izvršile včeraj znova močan sunek na osrednji fronti, da bi izenačili položaj in tako zavrl nadaljnje grške operacije proti Valoni in Beratu

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 7. febr. Stefani. V svojem včerajšnjem 244. vojnem poročilu poroča italijansko vrhovno poveljstvo iz Albanije: Grško bojšče: Delovanje topništva in patrulj, ki jih ovira slabo vreme.

GRŠKA POROČILA

ATENE, 7. febr. At. Ag. Uradno poročilo grškega poveljstva št. 103 pravi, da so bile v teku včerajšnjega dneva artilerijske bitke in patruljne akcije. Sovražna letala so brez uspeha bombardirala neko ladnico blizu epirske obale.

ATENE, 7. febr. AP. Uradno javljajo, da se najnovejši italijanski poizkus ofenzive ni posrečil.

ITALIJANSKI PROTISUNEK

ATENE, 7. febr. AP. V grškem glavnem štabu izjavljajo, da se je v zadnjih bojih Grkom končno posrečilo prebiti tako imenovano Zogovo črto, najvažnejšo obrambno linijo v Albaniji, ki so jo pričeli graditi še za časa kralja Zoga, dovršili pa so jo pozneje Italijani. Črta je zgrajena iz globokih strelskih jarkov in postojank za topove ter strojnice. Zgrajena je na takem ozemlju, ki je skoraj neosvojljivo. Razen tega so branile to linijo divizije črnih sracij, najzanesljivejših vojakov v vsej italijanski vojski. Včeraj pa so Italijani skušali z novim velikim protiofenzivnim sunkom zopet osvojit izgubljene položaje, kar se jim pa ni posrečilo. Spopad je bil silovito srdit in krvav. Italijani so nastopili tudi s tanki in oklepnimi avtomobili, katere

pa so Grki večinoma uničili, posadke pa ujeti, v kolikor so bile še žive. Ta italijanski protinapad je napredovanje Grkov, ki jim ga omogoča prebitje črte, sicer za nekaj časa zavrl, vendar se pričakuje, da se bodo v prihodnjih dneh razvili večji dogodki, ki bodo pomenili od-

ločitev usode Valone in Beratu. Niti prvo niti drugo mesto ni tako močno utrjeno, kakor sta bili Klisura in Tepeleni. Po poročilih izvidnic Italijani ne morejo več uporabljati luke v Valoni, ker je močno poškodovana in ker so tudi Grki že približni.

Nemški piloti v Albaniji

CURIA, 7. febr. ZPV. Tukajšnji listi poročajo iz Budimpešte, da so v Albanijo prispeli nemški piloti. »Pester Lloyd«, ki tudi o tem poroča, pripominja, da obstajajo doslej med Nemčijo in Grčijo še normalni diplomatski odnosi, vendar je malo verjetno, da bi nemški letalski častniki prispeli v Albanijo samo v študijske namene. Vse bolj verjetno je, da je treba računati s tem, da bodo nemški piloti posegli v boje z Grki na italijanski strani. To pa ne bi spremenilo samo vojaške,

ampak tudi politično situacijo. Razvoj z nemške strani je jasen in razumljiv: Nemčija je zaveznica Italije in mora z njo sodelovati na vseh bojiščih. Nastaja zato vprašanje, ali bo Grčija po aktivnem nastopu Nemcev v Albaniji napovedala Nemčiji tudi formalno vojno? Taka napoved pa bi mogla povzročiti tudi nemški nastop v drugih straneh, kar bi moglo vplivati na celotni položaj na Balkanu.

Darlan zopet v Parizu

VICHY, 7. febr. DNB. Admiral Darlan je dospel sinoči iz Vichyja v Pariz. Takoj za tem je konferiral s predstavnikom francoske vlade v zasedenih krajih, poslanikom de Brinonim. Kakor poročajo, bo Darlan v teku dneva imel več konferenc z odločujočimi činitelji v Parizu, zvečer se bo vrnil v Vichy.

BERLIN, 7. febr. Reuter. Po prihodu v Pariz je admiral Darlan konferiral z de

Brinonom in Lavalom. V Vichy se bo vrnil jutri.

VICHY, 7. febr. AP. Ameriški veleposlanik admiral Leahy je imel včeraj konferenco s Pétainom. Govori se, da se bo Pétain umaknil s sedanega položaja ter bo zavzel mesto, ki bo podobno bivšemu predsedniku republike. Verjetno bo Darlan poizkusil skleniti sporazum z Lavalom.

Nemške invazijske vaje

LONDON, 7. febr. TASS. »News Chronicle« poroča o vajah nemških napadalnih čet, ki se pripravljajo za napad na Anglijo, vzdolž francoške obale od Bresta do Hendaya ter na Norveškem in na severni obali Holandske in Danske. Vsaka formacija ima vaje na različnih terenih in na vse načine, ki prihajajo v poštev. Vse te vaje se vrše naskrivaj. Razen tega grade Nemci v serijah velike čolne za transportiranje vojakov in vseh vrst tankov.

AVSTRALIJA BO IMELA POL MILIJONA VOJAKOV

KAHIRA, 7. febr. Reuter. Predsednik avstralske vlade, Menzies, ki je zdaj v Kahiru, je izjavil, da bo avstralska vojska skoro štela 500.000 vojakov.



GENERAL ARCHIBALD WAVELL
glavni poveljnik britanske-nijske vojske

Učinki napadov na zahodu

V teku pretekle noči niso bili na Anglijo izvršen nobeni nemški letalski napadi; nad njo so krožila samo izvidniška letala — Angleška letala so v tem času znova napadla z bombami invazijske baze

BERLIN, 7. febr. DNB. Nemško vrhovno vojno vodstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Poskus sovražnikovih letal, da bi letela nad zasedenimi kraji včeraj popoldne, je bil popolnoma nesrečen. Sovražnikova letala so imela namen večkrat približati se francoski obali ob Rokavskem prelivu, toda vsi ti poskusi so se razbili ob odličnem funkcioniranju nemških protiletalskih baterij. Prišlo je tudi do spopadov v zraku. V teh borbah in od strani protiletalskih baterij je bilo zbitih 17 sovražnikovih letal. Nemška bojna letala so us-

pešno bombardirala poljske utrdbe južno od Harvicka. Razen tega so bombardirala tudi ladje na izlivu Temze. Potopljena je bila neka tritisočtonska ladja, hudo poškodovana pa neka druga trgovska ladja. Neko bojno letalo je izvedlo uspešen napad na trgovsko ladjo 450 km zahodno od irske obale. Ladja je bila težko poškodovana. Napadi nemških letal v noči med sredo in četrtkom so bili naperjeni proti vojaško važnim napravam v jugovzhodni Angliji. Povzročeni so bili številni požari v pristaniških napravah nekega mesta. Sovražnikova letala niso

letela nad nemškim ozemljem, niti ne nad zasedenimi kraji. Protiletalske baterije so zbile 4. februarja eno sovražnikovo letalo ne daleč stran od Bresta. Na ta način je bilo skupno 4. in 5. februarja zbitih 21 sovražnikovih letal. Tri nemška letala se niso vrnila domov. Pri včerajšnjih letalskih napadih je kapetan Essau zbil 40. letalo v letalskih spopadih.

NOČ BREZ NAPADOV

LONDON, 7. febr. Reuter. Ničesar važnega se ni zgodilo noč nad Anglijo. V začetku noči je bilo nekaj izvidniških

letal nad vzhodno obalo Angije, vendar niso bile nikjer vržene bombe.

ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 7. febr. Reuter. Letalsko ministrstvo poroča, da je bilo v noči na petek zelo malo sovražne aktivnosti v zraku. Le nekaj letal je letelo nad zahodno obalo, padla pa ni nobena bomba. Britska letala so tudi v noči na petek letela nad pristanišči okupiranih krajev in vrgla bombe.

UČINKI NAPADOV

LONDON, 7. febr. AP. Angleška letala so tudi včeraj in tekom noči nadaljevala bombardiranje invazijskih oporišč ob Kanalu in dalje v notranjosti. Letalci so ugotovili, da so zadnji napadi povzročili velika razdejavanja in da so mnoge baze popolnoma uničene, tako da bo trajalo več časa, preden jih bodo Nemci mogli zopet spraviti v prejšnje stanje.

Ameriška pooblastilna debata

Roosevelt bo dobil pooblastila za dobo petih let — Polkovnik Lindbergh eden glavnih nasprotnikov pomoči Veliki Britaniji — Tudi Hearst je proti izglasovanju pomoči

IZ AMERIŠKE DEBATE

WASHINGTON, 7. febr. Reuter. Predstavniki dom je začasno sprejel predlog, po katerem se dajo Rooseveltu pooblastila glede pomoči Veliki Britaniji za dobo pet let. Tako so zadovoljili one, ki so se bal, da bi mogel Roosevelt sklepati pogodbe o pomoči tudi za dobo, ko mu bo sedanji predsedniški mandat potekel. Rok je postavljen tako, da bodo njegovi sklepi o pomoči demokracijam izgubili veljavo nekaj pred koncem njegovega mandata.

WASHINGTON, 7. febr. AP. Lindbergh je izjavil, da je danes ameriško letalstvo slabše od nemškega, kajti USA pošiljajo večino letal v Anglijo. V zunanjem odboru senata je nastopil proti Rooseveltu ter dejal, da ameriška pomoč Angliji samo podaljšuje vojno brez pravega efekta na konec. Montanski senator Wheeler pa je izjavil, da je 1. januarja

ameriška vojska imela samo 639 letal in še ta niso bila sposobna za boj proti modernim letalom. Pred istim odborom je lastnik »Chicago Tribune«, polkovnik Robert McCormick, izjavil, da morajo USA okupirati po potrebi angleške in francoske posesti, da s tem odbijejo nemški napad na USA.

WASHINGTON, 7. febr. DNB. Polkovnik Lindbergh je v zunanjepolitičnem odboru senata dejal, da je po njegovem mnenju vsaka invazija v USA izključena. Velika Britanija in Francija sta računali s tem, da bodo USA ukinile prepoved izvoza orožja. Zato sem prepričan, da bi ne prišlo do sedanje vojne. USA naj se brigajo za svoje oboroževanje. Dejaj, da ni pristaš izvažanja orožja preko Atlantika v Anglijo. Omenil je izpremembe, ki se javljajo v sistemu demokratičnih držav, pa tudi USA, kar da je večja nevar-

nost kakor namišljena invazija v Ameriko.

NEW YORK, 7. febr. DNB. Znani ameriški lastnik listov Hearst je dejal, da ne odobrava izglasovanja pomoči Veliki Britaniji brez vsakih pridržkov. To bo dovedlo USA v vojno in svoj denar, svoje ljudi in orožje bodo morale poslati preko morja. Desetletja so se borile USA za zaščito svoje gospodarske premoči, zdaj pa ni razlogov, da bi silile v vojno.

NEW YORK, 7. febr. DNB. Roosevelt je podpisal zakon, ki odobrava kredit 350 milijonov dolarjev za gradnjo tovornih ladij.

WASHINGTON, 7. febr. DNB. Mornariški minister Knox je poročal senatnemu odboru o štrajkih v lanskem letu. V raznih industrijskih podjetjih, ki delajo za oboroževanje pomorstva, je bilo lani 127 stavk, 27 od teh jih še traja. V privatnih podjetjih in ladjedelnicah je bilo 15 stavk.

Protest proti politiki izstradanja

BERLIN, 7. febr. DNB. Nemška diplomatska korespondenca piše glede ameriške odklonitve predloga francoskega poslanika, naj bi se depozit Francije v USA uporabili za nakup živeža za stradajoče v Franciji med drugim: »V ameriškem javnem življenju se mnogo naglašajo človečansko pravo. Zdaj je politika uradnih krogov neverjetno pasivna, čeprav v tem vprašanju nima nevojaško prebivalstvo okupiranih krajev nobenih zvez z vojnimi akcijami. Francija ima v USA dovolj kreditov za nabavo živeža in oblek, tudi so ameriške humane ustanove pripravljene pomagati. Mnenje, da bi nemška oblastva

izkoristila te dobave zase, je zgrešeno. Predsednik odbora za pomoč Poljakom je še hedavno poslal Hooverju zahvalo za sprejete prošnje iz Amerike. Od ameriške vlade je odvisno, ali se bo mogla Anglija dalje vojskovati. Za to se v Washingtonu ne morejo izgovarjati, da ne morejo vplivati na angleško blokado, ki hoče pognati evropske narode v lakoto in smrt. Nemčija je s svoje strani storila več, kot ji velevalo določke haške pogodbe za okupirane kraje. Samo v Franciji je poslala blizu 300.000 ton žita in 100.000 ton sladkorja.

Sovjetske čestitke Rooseveltu

MOSKVA, 7. febr. Tass. Predsednik predsedstva vrhovnega sveta Sovjetske unije, Kalinin, je postal predsedniku Rooseveltu naslednje brzojavko: »Ob nastopu dolžnosti predsednika USA sprejmite moje najiskrenejše čestitke, kakor tudi moje najboljšje želje vam osebno in za

napredek naroda v USA.« Predsednik Roosevelt je odgovoril z naslednjo brzojavko: »Visoko ceneč vaša čestitka, poslano ob priliki moje izvojitve za predsednika USA, sem srečen, da morem vam izraziti svoje najboljše želje.«

Molotov bo govoril o obisku v Berlinu

RIM, 7. febr. ZPV. Ob priliki sklicanja vrhovnega sveta Sovjetske zveze, ki se bo sešel dne 25. t. m. v Moskvi, poroča agencija Stefani, da bo Molotov, čeprav dnevni red še ni objavljen, podal ekspozice o zunanji politiki SSSR, v katerem bo prvenstveno govoril o svojem lanskem obisku v Berlinu.

DONOVAN NI SMEL ČEZ SIRIJO

CARIGRAD, 7. febr. UP. Francoska oblastva niso izdala vize ameriškemu polkovniku Donovanu, da bi prešel Sirijo na poti v Palestino. Zato je Donovan odšel iz Turčije z letalom na Ciper in od tod v Jeruzalem. Pilotiral je svoje privatno letalo lord Forbes.

JERUZALEM, 7. febr. Reuter. Odposlanec Roosevelta, polkovnik Donovan

je konferiral z visokim komisarjem Palestine in izjavil, da bo pred odhodom v Ameriko najbrž še obiskal London.

LETALSKA NESREČA V KANADI

OTTAWA, 7. febr. UP. Najtežja letalska nesreča v Kanadi se je zgodila včeraj, ko je potniško letalo z 12 potniki treščilo na tla. Vsi potniki in posadka so ubiti.

SAN FRANCISCO, 7. febr. DNB. Blizu Lovelocle v državi Nevadi se je zrušilo štirimotorno letalo in se popolnoma razbilo. Pod razvalinami so našli osem članov posadke mrtvih. Med manevri sta trčili dve letali, en pilot je mrtev, drugi težko ranjen.

USTAVLJEN PREHOD SVIČARJEV V ITALIJO

CURIH, 7. febr. UP. Italijanska obmejna oblastva v Chiassu ne prepuščajo več potnikov iz Švice. Nihče več ne more priti iz Švice v Italijo.

Ameriški prostovoljci v Angliji

LONDON, 7. febr. Reuter. V ameriški trgovski zbornici v Londonu je izjavil predsednik ameriškega Eagle Cluba, Robert Hutchinson, da je prispelo v Anglijo več tisoč ameriških prostovoljcev. Prispele so v kanadskih uniformah in jih je skupno 7 do 8 tisoč.

WILLKIEVA IZJAVA

LONDON, 7. febr. AP. »Daily Herald« piše, da bo Willkieva izjava o poteku in izidu vojne po skrivni poti prišla v Nemčijo. Tudi angleška letala bodo metala letake z Willkiejevo izjavo.

BERLIN, 7. febr. AP. V zunanjem ministrstvu so izjavili novinarjem, da Willkie ni več interesanten, odkar je postal privatnik. Njegove besede niso več veliko vredne.

GONZALES ODPOTOVAL V USA

HAVANA, 7. febr. Reuter. Polkovnik Gonzales, načelnik štaba kubanske vojske ki je bil aretiran zaradi obtožbe, da je sodeloval pri zaroti, je bil izpuščen. S svojo ženo je zapustil otok in se odpeljal v Miami. Na Kubi je spet upostavljen red in mir.

TUJE LADJE V MONTEVIDEU

MONTEVIDEU, 7. febr. DNB. V poročilu o pristajanju tujih ladij v Montevideu javljajo, da je prišlo v decembru tja sedem angleških ladij s skupno tonažo 28.000 ton, a v januarju je pristalo pet britskih parnikov s tonažo 19.000 ton. Do decembra lani je prišlo tja 25 do 30 angleških parnikov.

TELEFONSKA ZVEZA SIAM-INDOKINA

TOKIO, 7. febr. DNB. Brzojavni in telefonski promet med Siamom in Indokino, ki je bil dva meseca prekinjen, je spet upostavljen.

BOLGARSKI KREDITI

SOFIJA, 7. febr. DNB. Sobrajanje je izglasovalo dopolnilne kredite ministrstvu vojske in mornarice v višini 240 milijonov levov. Prav tako je sprejet kredit 100 milijonov levov za elektrifikacijo severne Bolgarije.

RAZSIRITEV PRISTANIŠČA V GIJONU

MADRID, 7. febr. DNB. Pred dnevi so začeli z deli v luki Gijon, ki bo sposobna za pristajanje večjih ladij. Dela na razširjenju pristanišča bodo stala 12 milijonov peset.

Padec Benghasija potrjen

Kahira, 8. feb. Avala — Reuter Britske čete so vkorakale v Benghasi

MANIFESTACIJE V RIMU

RIM, 7. febr. AP. Skupina študentov je, noseč italijanske in nemške zastave, demonstrirala v bližini ameriškega veleposlaništva ter vpila »Dol z demokracijo!« Policija je kmalu naredila red ter se demonstrantom ni posrečilo priti do veleposlaništva.

SOVRAŽNA LETALA NAD MALTO

LA VALETTE, 7. febr. Reuter. Včeraj so se trikrat pojavila sovražna letala. Eno letalo se je približalo obali, ni pa vrglo bomb.

FRANCOSKI VOJAKI ODSLI IZ SVICE

BERN, 7. febr. Reuter. Zadnji francoski vojni tujetniki, ki so se po zlomu zatekli v Švico, so bili poslani v Francijo. V Švici je bilo okoli 28.000 francoskih vojakov.

VIZUM ZA HOLANDSKO INDIJO

TOKIO, 7. febr. DNB. Oblastva v Holandski Indiji so se odločila, da dovolje tujcem dostop v kolonije le pod določenimi pogoji. Uveden je obvezni vizum za vse tujce. Državljeni Japonske, USA, Norvega Zelandi in Siam so bili doslej vizuma prosti.

POPRAVLJANJE CERKEV

BRUSELJ, 7. febr. DNB. Po Belgiji in Franciji bodo začeli popravljati cerkve, ki so bile poškodovane od bombardiranja.

JAPONSKI PLEN V MIRSU

TOKIO, 7. febr. Domei. Japonske čete so se izkrcale v zalivu Mirs ter takoj zasedle cesto med Hongkongom in Šiučevom. Ogromno kitajskega materiala je padlo japonskim četam v roke. Med drugim je bilo na cesti 1.200 sodov petroleja, 1.900 kg eksplozivov in 1.200 parov gumijastih škornjev.

ODLIKOVANJE RICEA

RIO DE JANEIRO, 7. feb. UP. Predsednik Vargas je odlikoval z »Južnim križem« Ricea, predsednika ameriško-brazilske letalske družbe.

ZBOROVANJE FALANGISTOV

MADRID, 7. febr. DNB. Politični odbor falangistov se je pod predsedstvom zunanjega ministra Sunerja zbral k posvetovanju.

KANAL REN—MARNA

PARIZ, 7. febr. DNB. Kanal Ren—Marna je spet sposoben za plovbo.

Mariborska napoved: Malo oblačno in mrzlejšje vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura — 4.8. danes najnižja — 14.2, opoldne — 11.0. Danes zjutraj je ležala gosta megla.

Borza, Curih, 7. februarja. Devize: Beograd 10, Pariz 7.40, London 16.10, Newyork 4.31, Milan 21.72½, Berlin 172.50, Sofija 4.25, Budimpešta 85, Bukarešta 2.12½.

Zanimivosti

Konec polarne pravoslavne predstraže

Velik požar je uničil samostan v Petsamu, ki so ga v 16. stoletju ustanovil ruski menih

Ime Petsamo je znano vsakomur iz minule finsko - ruske vojne. Pred nedavnim smo poročali, da je ondi požar popolnoma uničil pravoslavni samostan, ki je bil najsevernejša pravoslavna postojanka na svetu. S tem je bila uničena ena izmed najbolj zanimivih naselbin na daljnem severu, tako rekoč že v polarnem pasu, ki so jo bili v 16. stol. zgradili ruski menihi.

Ob norveško-finski meji in tik ob obali Severnega morja so živel menihi kaj mirno in preprosto življenje, tiho odmaknjeni od svetovnih dogodkov in vsakršnega napredka. V stoletjih je samostan doživel mnoge nesreče; ves čas pa je bil nekaka svetinja, ki so jo spoštovali tudi nekulturni in poganski Laponcei. Na obalo Severnega morja je prvi prišel v prvi polovici 16. stoletja ruski menih Trifun.



V skrajnem desnem kotu zemljevida boste našli mesto Petsamo, kjer je bil slovit pravoslavni ruski samostan, ki je pred nedavnim pogorel

ki se je zaprisegel, da bo pripeljal vse Laponce v krščansko vero. Njegovo misijonsko delo seveda ni bilo po godu laponskim svečnikom, ki so bili sklenili, da ga ubijejo. Toda menih Trifun je bil mož dobrega srca in nenavadno ljubezniv, tako da si je v kratkem pridobil naklonjenost poganskih Laponcev ter mnogo pridobil za krščansko vero. Po nekaj letih neutrudnega dela je postal pozoren na meniha Trifuna celo novgorodski mitropolit, ki mu je prišel v prvi izdatno pomoč. Z metropol. pomočjo je

Trifun zgradil v Petsamu samostan, okoli sebe pa je zbral celo četo menihov, ki so jeli v polarnih krajih širiti kulturo in krščansko vero. Koncem 16. stol. je menih Trifun umrl. Ruska cerkev ga je proglasila za svetnika, Laponce pa so ga jeli častiti kot svojega apostola. Na vse to delo pa so kaj ljubosumno zrl Švedi in Fini, ki jim seveda ni bilo prav, da se na skrajnem severu čedalje bolj utrjuje ruski vpliv. Leta 1590 so švedske in finske tolpe navale na samostan, ga zažgale, da je pogorel malone do temeljev, večino menihov pa pobile. Skoraj 50 let so črne in ožgane ruševine zaman čakale, da bi jih kdo popravil. Šele Trifunovemu nasledniku je uspelo, da je znova restavriral samostan ter obnovil započeto delo. Vsa nadaljnja stoletja je nato veljal samostan kot nekaka ruska pravoslavna predstraža, ki je bila deležna iz Rusije bogatih darov in izdatnih podpor.

V zadnji dobi pa so se nad samostan zgrinile nove neizgovorne. Mimo ruske revolucije 1917 je šla čezenj burja finske državljanske vojne. Leta 1939 pa so ruske čete, ki so se izkrcale v Linmahari v Severnem morju, razgnale menihe, ki so pobegnili deloma v Finsko, deloma na Švedsko. Po končani finsko-ruski vojni so se menihi ponovno vrnili v samostan, da bi nadaljevali z delom. Toda zadeva jih je nova nesreča. Letos je okoli Novega leta izbruhnil v samostanu velikanški požar ter zgradbo malone popolnoma upepelil. Večina menihov se je spet odsejila. Ostali so le starčki, ki pa samostana bržčas ne bodo mogli več obnoviti, ampak bo z njih smrtjo končalo zanimivo zgodovinsko poglavje o ruskem prodiranju na skrajni sever.

Ob norveško-finski meji in tik ob obali Severnega morja so živel menihi kaj mirno in preprosto življenje, tiho odmaknjeni od svetovnih dogodkov in vsakršnega napredka. V stoletjih je samostan doživel mnoge nesreče; ves čas pa je bil nekaka svetinja, ki so jo spoštovali tudi nekulturni in poganski Laponcei. Na obalo Severnega morja je prvi prišel v prvi polovici 16. stoletja ruski menih Trifun.



— Gospa, ali ste že čitali mojo knjigo o nespečnosti?

— Da, naravnost izvrstna je! Jedva sem prečitala tri strani, že sem zaspala kot še nikoli!

Ralph Urban:

Toplo ~ hladno

Po kratkem postanku je jutranji vlak krenil s postaje. Potniki, ki so vstopili, so se gnetli po hodniku in iskali prostor, posebno vnet je bil neki suhi gospod, ki bi rad za vsako ceno našel prazen oddelek.

— Aha, — vzkligne, ko je pogledal skozi steklena vrata ter opazil popolnoma prazen oddelek. Naglo je vstopil, vrgel svojo torbo v mrežo ter zasedel ob oknu prostor v smeri voznje. Dahnil si je v roke ter jih jel drgniti. Pogled mu je mehanično zdrsel proti regulatorju. Da, stal je na »hladno«.

— Tako!? — je vzkljnil, poskočil ter potisnil regulator na »toplo«.

Nekaj minut za tem je vzradočen vstopil v oddelek debeli gospod v plašču, podloženim s krznom. Okrogla lica so mu vedro in rdeče žarela.

— Pah, — se je namrdnil, — kakšna peklenska vročina! — In že je potisnil regulator na »hladno«.

Sloki sosed ga je srdito pogledal, česar pa debelih ni opazil, ker se je pravkar obrnil proti njemu s hrbtom. Suhec se je zlobno nagnil s sedeža in potisnil ročico na »toplo«.

Debeli sosed je sedel na drugo mesto ob oknu, vzdihnil in si z robcem obrisal pot s čela. — Pah! — Nehote je pogledal proti ročici in se ves stresel:

— Oho, — je pokimal z glavo, — zdi se mi, da sem pravkar zaprl kurjenje? — Težko vstane in potisne ročico na »hladno«.

— Gospod, — se je razburil suhi sopotnik in kar zadržel, — mene zebe. Dovolite. — In že je premaknil ročico na »toplo«.

— Meni pa je vroče. Dovolite! — pravi debeli in potisne ročico na »hladno«.

— Gospod! — se je zadržal suhi in zamahnil debelemu s prstom pod nosom. — V času

zimskega voznega reda je treba kuriti, zato je vendar tale priprava! — In ročica je odletela na »toplo«.

— Gospod! je zarjul debeli, — ročica je vendar zato, da se prekine kurjenje, če je dovolj toplo. Sicer pa je sploh treba dandanes štediti! — Ni še končal, a že je ročica kot blisk zletela na »hladno«.

— Cloveče, nikar me ne izzivajte! — je suhi prevpil debelega. — Če vam je vroče, izstopite ter si naročite hladni voz, v katerem prevažajo meso in zaklano živino! — Ročico pa je seveda potisnil na »toplo«.

— Gospod! — odvrne debeli, — nikar ne bodite smešni. Če vas zares zebe, sedite kar na lokomotivo! — Hrrsk, in že je bila ročica na »hladno«, roke pa ni več izpustil z nje.

Toda tudi suhi ni bil len. Z obema rokama je pograbil debelehuvo tolsto roko ter jo skušal zrniti z ročice.

— Nikar nasilja, dragi moj gospod! — se je razkuril debeli ter z vso silo stopil suhemu na nogo. Razvila se je ogorčena, toda kavalijska bitka, ki jo je slednjic prekinil sprevodnik.

— Gospoda, prosim vaju, nekoliko mirneje. Nikar nesporazuma...

— Tale bi rad izklopil kurjavo, — je hitel suhi.

— Seveda, — pravi debeli, — saj je vroče ko v peklju!

— Aha, — pravi pomirljivo sprevodnik, — vi bi torej radi ročico na »toplo«, vi pa na »hladno«. Najpametneje je, če jo postavita na sredino, pa bosta zadovoljna. Kar pa tiče same kurjave, vama moram povedati, da v tem oddelku sploh ne deluje. In zato je bil oddelek tudi prazen.

Kaprica upokojenega generala

Blizu Detroita v USA živi že nad 20 let 77 letni upokojeni general Tempertli v svoji razkošno urejeni vili. Mož ima kaj čudne nazore in kaprice. Od onega dneva, ko je bil upokojen, podnevi spi, ponoči pa bedi. Za svojo osebno zabavo si je najel kaj zanimiv orkester, in sicer 14 glasbenikov, ki nastopajo pred njim v starih avstro-ogrskih uniformah ter mu igrajo na pihala same stare koračnice. Vsi glasbeniki so visoki nad dva metra ter vojaško izobraženi.

General Tempertli je silno ljubosumen na svoje fante, tako da jih niti ne dovoli fotografirati. Vsi njegovi gosti mu morajo dati častno besedo, da njegovih glasbenikov ne bodo fotografirali niti o njih

kaj v javnosti pripovedovali. Nekega dne pa se je le pojavila v časopisju slika njegovega orkestra. General je krivca tožil in tožbo dobil. Med njegovimi glasbeniki-orjaki je 1 Avstrijec, 1 Švicar, ostali pa so Američani. Vsi imajo sklenjeno z generalom pogodbo za dosmrtno službo.

Zakonsko življenje na univerzi

Na univerzi v Texasu v USA je bila v tekočem semestru ustanovljena stolica za znanost in proučevanje zakonskega življenja. Uvodno predavanje »Kako utegne biti moj zakon zares srečen« je bilo deležno nenavadne pozornosti slušateljev obeh spolov. O tej temi se bodo vrstila predavanja ves semester, predavali pa bodo priznani strokovnjaki, med njimi zdravniki, dušeslovci, duhovniki in drugi. Ob koncu vsakega predavanja se razvije razgovor med predavateljem in

Sreča je jajce, iz katerega se izleže nesreča. — (A. N. Tolstoj).

Sreča je v jasnem razvoju človekove volje, postati načlovek. — (F. Nietzsche)

Francoski in nemški častniki



Kočljiva nezgoda filmske dive

Znana filmska igralka Bette Davis je te dni doživela kaj neprijetno nezgodo. Pravkar namreč snemajo neki film, ki se delno odigrava v puščavi, polni kaktusov. Med drugimi scenami je tudi scena, ko mora Bette Davis skočiti s padalom iz letedečega aviona. Dasi skoka ni tvegala iz kdo ve kakšne višine, je vendar skočila tako nerodno, da je padla in sedla na skupino bodečih kaktusev. K sreči je bil takoj pri roki zdravnik, ki je priskočil igralki na pomoč ter ji na kočljivem mestu njenega telesa izvlekel več igel, ki so se ji zapile precej globoko v meso. — Te epizode verjetno filmska publika ne bo videla v filmu.

Košnja na ledu

V okolici mesta Viipuri, ki je znabiti najbolj trpelo v finsko-ruski vojni, je šele sedaj pričela prava košnja, kakršne smo vajeni v poletnem času. Kmetje kosijo po ondotnih močvirjih šele takrat, ko pritisne mraz ter zamrznejo močvirja. Iznad spodnje ledene plasti štrli močna trava kvišku, in to kosijo kmetje zares na ledu, kajti pojeti sploh ne morejo priti na močvirja.

Modrost dvorskega norca

Dvorski norec francoskega kralja Franca I., Maraud, je na kraljevo željo vodil poseben zapisnik za vse dvorjane, ki so kakorkoli storili kako veliko budalost. Kadar je bil kralj posebno dobro razpoložen, mu je moral dvorski norec glasno brati iz teh zapisnikov. Nekega dne je Maraud med drugimi imeni navajal v spisku tudi kraljevo ime.

— Kakšna predrznost! — se je razsrdil kralj. — Zakaj si vendar zapisal v spisek tudi moje ime?

— Poslušajte, veličanstvo! Pred nekaj dnevi ste dali nekemu neznanemu Abesincu tisoč ducatov, da vam v Afriki kupi konje. Ta možakar se gotovo ne bo več vrnil.

— In če se le vrne? — vpraša kralj že nekoliko pomirjen.

— Potem bom izbrisal iz spiska vaše ime in vpisal ime onega Abesinca!

× Človek bi lahko skakal 100 metrov daleč, če bi bila sila njegovega mišičja v istem razmerju kot pri kobilicah.

Ljubezen brez besed

V bidermajerski dobi je bila med zaljubljenimi pari ljubavna govorica kaj zanimiva. Fant in dekle se navadno sploh nista nič pogovarjala. Fant je kupil svojemu dekletu nežni čipkasti robček, ga drobno zganil in zataknil za manšeto. Na sestanku je dekletu brez besed izročil robček, izražajoč ji na ta način svoja najgloblja čustva.

SPORT

Drevi otvoritev smučarskih praznikov v Celju

Letošnja zimsko-sportna sezona pri nas, ki je bila doslej zaradi pomanjkanja primerne in dovoljnega snega bolj revna na prireditvah v velikem stilu, bo dosegla v soboto in nedeljo na terenih okoli Celja brez dvoma svoj višek, saj bodo startali na I. izletu slovenskih smučarjev vsi najboljši tekmovalci v državi. Doslej je prijavljenih okoli 550 tekmovalcev, do zaključka prijavnega roka bo to število brez dvoma še naraslo. Po svoji izvedbi bo celjska prireditev neoficijno prvenstvo Slovenije, zaradi navzočnosti najboljših smučarjev iz vse države v posameznih disciplinah pa ji lahko mirno pripišemo tudi rang državnega prvenstva. Prireditelj izleta je Slovenska zimsko-sportna zveza.

Tudi na merodajnih mestih so pokazali za to veliko manifestacijo naše sportne mladine vse razumevanje. Pokroviteljstvo nad izletom so prevzeli minister vojne in mornarice, armijski general Petar Pešič, prosvetni minister dr. Miha Krek, minister za telesno vzgojo naroda Dušan Pantič ter poveljnik dravske divizijske oblasti divizijski general Ljubomir Stefanovič, ki so s tem samo še poudarili pomen smučarskega sporta v telesni vzgoji naroda ter posebej dali posebno obeležje letošnjemu izletu.

Tudi sam spored prireditve je jako pester ter bodo ljubitelji raznih zimskih sportov prišli na svoj račun. V podrobnostih je spored sledeč:

Petek 7. februarja: Ob 17: Zrebanje nastopnih števil za vse tekmovalce v Delavski zbornici, Razlagova ulica; ob 19: zbor vseh smučarjev, korporacij in zastopnikov posameznih podzvez, klubov, društev in odsekov pred Na-

rodnim domom; ob 19.30: baklada po mestu; ob 20: slavnostna otvoritev »I. zleta slovenskih smučarjev« pred magistratom; ob 21: sestanek vseh zastopnikov v salonu hotela »Evropa«.

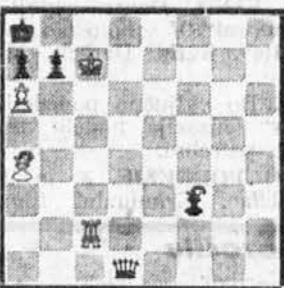
Sobota 8. februarja: Ob 9: vztrajnostni tek na 18 km; ob 14: smuk za seniorje pri Celjski koči; ob 16: drsanje za prvenstvo Slovenije na drsališču SK Celja; ob 19.30: drsalna produkcija na drsališču SK Celja; ob 20.30: družabni večer v prostorih Narodnega doma.

Nedelja 9. februarja: Ob 7: služba božja z udeležbo smučarjev v telovadnici okoliške šole; ob 9: slalom za seniorje pri Celjski koči; ob 10: slalom za mladino pri Celjski koči; ob 10: tekmovalstvo v prostem drsanju za prvenstvo Slovenije; ob 10: mladinski teki za mladino; ob 10.30: slalom za dame pri Celjski koči; ob 14: skoki za seniorje in juniorje na skakalnici v Liscah pri Celju; ob 18: razglasitev rezultatov, razdelitev daril in svečani zaključek zleta pred magistratom.

Ker so za soboto in nedeljo odpovedane vse druge zimsko sportne prireditve v delokrogu SZSZ, bo sveda obisk izleta naravnost rekorden. Prireditelji so se vsestransko pobrigali, da bodo tako tekmovalci kakor gostje primerno sprejeti ter da bodo našli dovolj udobno prenočišče ter poceni hrano. Pa tudi mesto Celje se je okrasilo v pozdrav gostom z državnimi trobojnicami ter nudi tako tudi na zunaj dostojen okvir zimsko sportnim praznikom, ki se bodo začeli drevi ob 19. z baklado po celjskih ulicah ter s svečano otvoritvijo izleta pred magistratom.

30. šahovski oreh

Med znamenitimi šahovskimi komponisti študij in končne blesti na prvih mestih tudi ime Henry Rincka. Njegove študije so zanimive, blesteče, pravi biseri šahovske umetnosti. Znabiti vam za praktično igro ne bodo nudile posebnih pobud, vendar ne bo brez haka, če se vanje nekoliko poglobite. Naučile vas bo do globoke šahovske miselnosti. Poglejte naslednjo!



Beli na potezi remizira

la vas bo premoč črnega. Belemu vendar »više« kralj takorekoč v zraku. Pa je le mogoč remis, Rinck ga je čudovito skril. Poskusite!

Rešitev 29. šahovskega oreha

N. D. Grigorjev; (Beli: Kg8, kmeta d3 in

e3. Črni: Kh4, kmetje na a6, b6 in h6.) Beli na potezi zmaga: 1. d4, Kg5 2. Kf7, Kf5 3. d5, Ke5 4. e4; a5 5. Ké7, a4 6. d6, a3 7. d7, a2 8. d8d, a1d 9. Dh8+ in beli dobi, ker pade črna dama. Tudi če bi črni igral 4... b5, ali 4... h5 izgubi damo.

Naši reševalci so se Grigorjeva že precej »privadili«, da jim gre kar lepo izpod rok. Med 48 poslanimi je bilo 25 pravih rešitev. Pravilno so rešili: I. Krampač, J. Dolenc, P. Senica, L. Križanič, T. Meh, F. Bohanec, R. Gobec, D. Brglez, M. Verk, L. Gabrijan, A. Jakolič, dr. R. Klasič, A. Manfreda vsi iz Maribora; J. Sašelj in L. Zajc, Ljubljana; T. Kočan in J. Pirjevec, Mežica; R. Goljat, Dovže; A. Medved, Zrjav; S. Tomšič, Ormož; J. Jordan; Sv. Jurij ob Ščavnici; Mgr. Hočvar, Radeče; dr. D. Senčar, Prevalje; J. Schneider in F. Grein, Celje.

Zreb je določil nagrado — roman dr. F. Zbašnika »Zelce« Francu Bohancu, dijaku kl. g. v Mariboru.

Kupon za šahovsko nagrado

»Večernik«, 7. februarja 1941

MALI OGLASI

KAM, KJE?

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

GOSTILNA »EVROPA« STUDENCI

Vsako soboto in nedeljo koncert. Pojedina piščancev, porcija din 10.— Sobe za tujce. Telefon 2859. 22568-1

V nedeljo, 9. II. vsi na veselo PUSTNO RAJANJE

v gostilni »Triglav«. Za dobro kuhinjo in klet se priporoča Mara Fijolt. 22560-1

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Iščemo takoj VINICARJA

spošobnega, marljivega, poštenega, zaupnega, za vinogradno in gozdno posestvo od 20 jutrov blizu Varaždina. Prošnje je poslati na »Publicitas«, Zagreb pod 55067.



NATAKARICO mlajšo moč, sprejme v službo s 20. II. 1941 gostilna pri kolodvoru. Potrebna kavelja din 2000.— v gotovini. Ponudbe s sliko poslati pod »Samostojna« na oglasni oddelek »Večernika«. 22555-2

Širite »Večernik«!

V soboto dne 8. februarja 1941 otvoritev

Cankarjeva ul. 11 z najnovejšo zvočno aparaturo znamke Victoria

»KINO STUDENCI«

Prvi naš film je premiera:

»PRIPADAM TEBI«

(Zlomljena srca) z Charles Boyerjem ljubimcem žen.

Predstave ob delavnikih ob 16., 18. in 20. uri, ob nedeljah in praznikih ob 1/2 11. matineja; popoldne pa ob 1/2 15., 1/2 17., 1/2 19. in 1/2 21. uri.

Izdajo in urejuje ADOLF RIBNIKAR v Mariboru Tiska Mariborska tiskarna d. d. predstavniki STANKO DEJLLA v Mariboru — Oglasi po ceniku — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva št. 25-67 in uprave št. 28-67. — Poštni čekovni račun št. 11 409

GRAJSKI KINO

TELEFON 22-19

Od petka 7. do vključno srede 12. februarja

prinašamo zopet veliki zabavni film

Njen prvi cendez-vous

Deanna Durbin

Ta slavna, velika filmska igralka očarjuje s svojim glasom slehernega gledalca, poleg tega pa je ta film tako izborno režiran, da bo o njem govorilo vse mesto.

Pride:

Kanga ekspres

veliki film o afriškem pragozdu in romanu o dveh prijateljih, ki sta ljubila eno ženo.

VINOGRADNO POSESTVO 3 ha 45 a, z vinčariljo in stanovanjsko hišo za 260.000 dinarjev. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 22557-11

DENAR

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

POSOLILO za 40—50.000 din. Garancija posestvo v vrednosti 160—180 tisoč din. Ponudbe pod »Sigurnost« na ogl. odd. »Večernika«. 22075-12

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

NOVA SPALNICA iz mehkega lesa, pobarvana, in posamezne postelje ter nočne omariče poceni naprodaj. Mizarstvo, Slovenska ul. 28. 22570-17

Nogavice trajne

po NIMELA kopeli

»NIMELA« preprečuje spuščanje petelj (zank)
Din 30.—
»NIMELA« SAMOPRODAJA CELJE, poštni predal 2
Dobit se v drogerijah in trgovinah

PREPROGO omara za predsobo in razno proda skladiščnik, Meljska c. 29. 22566-17

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PLESNE FRIZURE za Obrtniški ples, Salon Knez Ulica kneza Koclja 24, Maribor. 22573-18

PRIDELKI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

2-3000 kg JABOLK pol gnilih, za prešanje oz. za predelavo prodam. Ogleda se lahko vsak dan od 11-12. ure v Kopitarjevi 6. Maribor. 22512-23

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

AVTOMOBILE rabljene, ne ozirajo se na znamko, v poštev pridejo samo nove tipe. Gostilna Dermastja, Aleksandrova c. 18, tel. 28-81. 22579-22

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK Viktor Parmova 18. Tezno. 22564-22

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Izgubila se je **TEMNOMODRA DENARNICA** s ključi in prošim najditelja, da jo odda proti nagradi v ogl. odd. »Večernika« 22563-27

Beli **ANGLEŠKI SETER** z rjavimi madeži se je izgubil. Proti plačilu oddati Mistrova 9/IV 22567-27

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko »Večernika« šimproci v tednu, najkasneje do

petka 1/2 7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi brez posebne pristojbine in zato cenejši, kakor v soboto do 9. ure dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelek.